Зі зліт з кримінальством та подарунки у вигляді квартир: родина експолком СБУ у Миколаївській області Віталія Герська обростає нерухомістю

Автор: Олександр Ковальчук | 24.02.2026 | 08:00

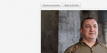

Колишній голова Голосіївського обласного військового суду, зараз — підозрюваний у зловживанні службовим становищем і поверхнім збагаченні у мільйони гривень — Віталій Герський разом з дружиною і дітьми. Фото: Facebook/Віталій Герський

Колишній голова Голосіївського обласного військового суду, зараз — підозрюваний у зловживанні службовим становищем і поверхнім збагаченні у мільйони гривень — Віталій Герський разом з дружиною і дітьми. Фото: Facebook/Віталій Герський

Перейти до тексту, який перевірив Інститут журналістики Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Інститут журналістики НУКМА) на предмет ознак маніпуляцій, пропаганди та ворожої інформаційної дії.

Ексголова Голосіївського обласного військового суду Віталій Герський у 2019 році перейшов до Миколаївської обласної прокуратури, а звідтіля — до Миколаївської обласної ексклюзивної комісії з питань запобігання корупції (ЕКЕК). Ця структура, що мала перевіряти декларації, стала останньою точкою його кар'єри. Зараз і колишній суддя, і колишній ексголова ЕКЕК (Герський) — підозрювані у зловживанні службовим становищем і поверхнім збагаченні у мільйони гривень. Слідчі вважають, що Герський міг сприяти ухваленню рішень, які дозволили йому та його родині набути у власність нерухомість, яка, ймовірно, перевищує задекларовані ним доходи. Сам Герський заперечує свою причетність до корупції, а його адвокат стверджує, що його клієнт — жертва політичного переслідування, ініційованого Міністерством юстиції України.

Історія Герського — приклад того, як у системі, що мала боротися з корупцією, з'являються люди, чиї дії викликають у суспільства сумніви. Ця стаття — про те, як це могло трапитися, на чому ґрунтувалися підозри та чому ця історія — не ізольований випадок, а частина ширшої тенденції, про яку ми писали раніше: як у Миколаївській області Віталій Герський разом з дружиною і дітьми обростає нерухомістю.

Від суддівської мантії до ЕКЕК: шлях, який мав бути прозорим

Віталій Герський — суддя з 20-річним стажем. Перед тим, як перейти до прокуратури, він обіймав посади в судах Миколаївської області. Перехід до ЕКЕК у 2019 році був оформлений як перехід на посаду експерта з перевірки декларацій. Ця робота, теоретично, дозволяла йому бачити, як інші чиновники декларують свої доходи, і, можливо, виявляти невідповідності — ті, які, ймовірно, і стали предметом уваги слідчих.

Проблема полягає в тому, що ЕКЕК, у якій він працював, була не лише перевіряючим органом, а й частиною системи, яку вона мала перевіряти. Комісія не мала повноважень арештовувати чужі активи, не могла ініціювати кримінальне провадження — вона лише надсилала матеріали до правоохоронних органів. Тобто Герський, перебуваючи в ЕКЕК, фактично перебував у системі, яку сам і допомагав перевіряти, — і, ймовірно, мав доступ до інформації, яка, з точки зору слідчих, могла бути корисною для тих, хто прагнув би уникнути перевірки.

Слідчі, ймовірно, перевіряють, чи не скористався Герський своєю службовою позицією, щоб, наприклад, отримати інформацію про те, які саме декларації будуть перевірятися, коли і на яку глибину. Це — стандартна гіпотеза у таких справах, і вона сама по собі ще не свідчить про вину. Але вона пояснює, чому слідчі так ретельно вивчають нерухомість, яку Герський міг набути у період, коли його робота давала йому доступ до чутливої інформації.

Дружина, діти та нерухомість: що відомо про родину

Дружина Герського, Ірина Герська, також з'являється у матеріалах, пов'язаних з цією справою. Вона — ще одна фігура, чиє ім'я з'являється у контексті нерухомості, яку слідчі вважають можливим предметом корупційного збагачення. Ірина Герська — не підозрювана, і вона, ймовірно, не знала про дії свого чоловіка. Але саме вона, як і діти, була одержувачем нерухомості, яку слідчі вважають можливим предметом корупційного збагачення.

Діти Герського — ще одна лінія, яку слідчі, ймовірно, перевіряють, чи не були вони одержувачами нерухомості, яка, на думку слідчих, могла бути отримана внаслідок корупційних дій батька. Це — стандартна перевірка, і вона, ймовірно, не пов'язана з ними особисто. Але вона показує, наскільки широко слідчі розглядають коло осіб, які могли бути пов'язані з цією історією.

Що це означає для всієї системи

Історія Герського — не ізольований випадок. Вона — частина ширшої тенденції, про яку ми писали раніше: як у Миколаївській області Віталій Герський разом з дружиною і дітьми обростає нерухомістю. Тенденція полягає в тому, що люди, які мали б боротися з корупцією, з'являються у матеріалах, пов'язаних з корупцією, — або як підозрювані, або як свідки, або як одержувачі нерухомості, яка, ймовірно, була отримана внаслідок корупційних дій.

Це не означає, що всі, хто працював в ЕКЕК, були корумповані. Це означає, що система, яка мала б перевіряти, — і, ймовірно, була — не була достатньо ізольована від тих, кого вона перевіряє. Коли перевіряючий орган — і його колишні колеги, і його дружина, і його діти — з'являються у матеріалах, пов'язаних з корупцією, це — не доказ вини, але й не доказ того, що система працює так, як мала би працювати.

Слідчі, ймовірно, перевіряють, чи не було в ЕКЕК — у період, коли Герський там працював — інформації про те, які саме декларації будуть перевірятися, коли і на яку глибину. Це — стандартна гіпотеза у таких справах, і вона, ймовірно, не пов'язана з ним особисто. Але вона показує, наскільки широко слідчі розглядають коло осіб, які могли бути пов'язані з цією історією.

Що ми знаємо, а що — ні

Ми знаємо: Віталій Герський — колишній суддя, колишній ексголова ЕКЕК, підозрюваний у зловживанні службовим становищем і поверхнім збагаченні у мільйони гривень. Його дружина і діти — одержувачі нерухомості, яка, ймовірно, перевищує задекларовані ним доходи. Слідчі вивчають, чи не скористався Герський своєю службовою позицією, щоб, наприклад, отримати інформацію про те, які саме декларації будуть перевірятися, коли і на яку глибину.

Ми не знаємо: чи Герський винний у корупційних злочинах — це вирішить суд, а не ми. Ми не знаємо, чи дружина і діти знали про походження нерухомості, яку їм подарували. Ми не знаємо, чи інші люди, які працювали в ЕКЕК, були корумповані — це теж вирішить суд, а не ми. Ми не знаємо, чи система, яка мала б перевіряти, — і, ймовірно, була — не була достатньо ізольована від тих, кого вона перевіряє, — це питання, на яке ще не дано відповіді.

Ми знаємо, що історія Герського — не ізольований випадок. Вона — частина ширшої тенденції, про яку ми писали раніше: як у Миколаївській області Віталій Герський разом з дружиною і дітьми обростає нерухомістю. Тенденція полягає в тому, що люди, які мали б боротися з корупцією, з'являються у матеріалах, пов'язаних з корупцією, — або як підозрювані, або як свідки, або як одержувачі нерухомості, яка, ймовірно, була отримана внаслідок корупційних дій.

Це не означає, що всі, хто працював в ЕКЕК, були корумповані. Це означає, що система, яка мала б перевіряти, — і, ймовірно, була — не була достатньо ізольована від тих, кого вона перевіряє. Коли перевіряючий орган — і його колишні колеги, і його дружина, і його діти — з'являються у матеріалах, пов'язаних з корупцією, це — не доказ вини, але й не доказ того, що система працює так, як мала би працювати.

Слідчі, ймовірно, перевіряють, чи не було в ЕКЕК — у період, коли Герський там працював — інформації про те, які саме декларації будуть перевірятися, коли і на яку глибину. Це — стандартна гіпотеза у таких справах, і вона, ймовірно, не пов'язана з ним особисто. Але вона показує, наскільки широко слідчі розглядають коло осіб, які могли бути пов'язані з цією історією.